

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №...../.....2022 г.

ДО

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

ДОКЛАД

от

дирекция „Правна” и

дирекция „Природен газ“

Относно: *Одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз” ЕАД за периода 2022 – 2031 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. Е-12-00-248 от 29.04.2022 г. от „Булгартрансгаз” ЕАД с искане за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. (Десетгодишния план, Плана).

Със Заповед № 3-Е-1044 от 16.05.2022 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да извърши проучване и анализ от техническа, финансово-икономическа и правна страна на данните и документите, съдържащи се в заявление с вх. № Е-12-00-248 от 29.04.2022 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за съответствие с изискванията на чл. 81г от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 112 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-1011 от 31.05.2022 г. от Българска асоциация природен газ (БАПГ, Асоциацията) предоставят писмено становище в КЕВР относно Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. Според БАПГ е важно включването на проекти от особена значимост за развитието на газопреносната мрежа на Р България с цел стимулиране на търсенето на природен газ, както и намаляването на енергийната зависимост на страната. Асоциацията предлага срокът за изграждане на преносни газопроводи до общините Банско и Разлог да бъдат изградени до 2025 г. БАПГ посочва, че газоразпределителната мрежа до тези две територии съществува и снабдява крайни клиенти от 10 години, като се очаква да се увеличи търсенето на природен газ в замяна на използваните екологични замърсители, както и да се увеличи сигурността на снабдяването. Освен това Асоциацията предлага проектът за изграждане на междусистемната газова връзка България-Сърбия (IBS) със срок до края на 2022 г. и годишен капацитет 1,8 млрд. м3, също да бъде включен в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. Според БАПГ от приоритетна важност е планираното увеличение на капацитета за съхранение на ПГХ „Чирен“ с оглед на бъдещото въвеждане в експлоатация на междусистемната газова връзка Гърция-България и терминала за втечнен природен газ в гр. Александрополис, които също трябва да бъдат включени в Плана. БАПГ смята, че е необходимо да бъдат описани планираните действия за газопроводни отклонения и

автоматични газорегулиращи станции, които са елементи на газопреносната система, но са собственост на други енергийни предприятия. БАПГ предлага Плана да бъде допълнен с действия, които ще бъдат предприети в посока диверсификация на източниците и ликвидност на пазара, например: подписване на споразумение за междусистемно свързване между преносните оператори на Р Турция и Р България и предлагане на входен капацитет на ГИС „Странджа/Малкочлар“. В допълнение Асоциацията прави предложение да бъде разработен цялостен бизнес план за развитие на газопреносната инфраструктура в страната, така че да бъдат координирани действията на всички заинтересовани страни и да бъдат удовлетворени потребностите на всички заинтересовани общини.

В КЕВР е получено писмо с вх. № Е-15-57-1013 от 05.08.2022 г. от „Овергаз Мрежи“ АД, в което се посочва, че изграждането на газопреносни съоръжения до териториите на община Банско и Разлог е предвидено с Десетгодишния план на „Булгартрансгаз“ ЕАД, одобрен през 2015 г. и счита, че няма обстоятелства, които да налагат отлагане на реконструкцията. Според „Овергаз Мрежи“ АД изграждането на връзката между преносната мрежа и газоразпределителните мрежи в общините Банско и Разлог е наложително с оглед установяване на равнопоставеност на жителите на тези общини с останалите населени места, до които има изградени такива връзки. В допълнение цитираното писмо на „Овергаз Мрежи“ АД съдържа искане КЕВР да изпълни правомощията си по чл. 81г, ал. 6 от ЗЕ и да задължи преносния оператор да реализира инвестиционните си намерения за изграждане на преносни газопроводи и АГРС, които да свържат общините Банско и Разлог с газопреносната мрежа в срок до края на 2023 г.

С писмо с изх. № Е-15-57-1053 от 26.08.2022 г. на КЕВР е изискано от „Булгартрансгаз“ ЕАД да предостави становище по изложените в писмото на „Овергаз Мрежи“ АД твърдения. С писмо с вх. № Е-15-57-1013 от 01.09.2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД информира Комисията, че в изпълнение на чл. 81 г., ал. 1 от ЗЕ дружеството изготвя Десетгодишен план за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ. Планът очертава визията за развитие на „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството му на независим преносен оператор и оператор на подземно газохранилище. Тя кореспондира с основните европейски, регионални и национални приоритети, а именно повишаване сигурността на доставките на природен газ, осигуряване на диверсификация на източниците и маршрутите за доставка, трайно установяване на стабилен, либерализиран и взаимосвързан газов пазар и е в съответствие с политиките за климата и околната среда на Европа. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че основната цел на Плана е да даде максимална прозрачност за бъдещите перспективи за развитие и проектни идеи на дружеството. С цел информираност на пазарните участници и подпомагане за взимането на дългосрочни инвестиционни решения в него са посочени и анализирани тенденциите и факторите, обуславящи необходимостта от планираните инвестиции, както и времето им разпределение. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД реализацията на инвестиционната стратегия ще осигури допълнителни възможности за повишаване на използването на природен газ в страната със съответните икономически, социални и екологични ползи, както и разнообразяване на източниците и маршрутите за доставка на газ. С оглед осъществяване на пълна прозрачност и баланс между интересите на преносния оператор и пазарните субекти, Десетгодишният план е обект на публична консултация, на база на която в Плана могат да бъдат отчетени и синхронизирани взаимовръзките между проектите на Дружеството и плановете за развитие на заинтересованите страни. В писмото на „Овергаз Мрежи“ АД се посочва, че развитието на газоразпределителната мрежа е в пряка зависимост от изграждането на нови проводни и съоръжения на преносната мрежа и неизграждането на такива съоръжения дискриминира потребителите в тези райони. „Булгартрансгаз“ ЕАД счита за необосновано горещитираното твърдение на „Овергаз Мрежи“ АД, тъй като изграждането и развитието на газопреносната мрежа, в т.ч. газопроводните отклонения, не зависи само и единствено от изграждането и развитието на газоразпределителните мрежи в страната, а е в пряка връзка с икономическата целесъобразност на съответната инвестиция. „Булгартрансгаз“ ЕАД счита за недопустимо

искането на „Овергаз мрежи“ АД към Комисията да задължи преносния оператор да изгради в нереалистични срокове каквато и да е инвестиция, като отрази разходите в тарифния модел, с което да увеличи разходите на всички ползватели в страната. Във връзка с конкретното искане на „Овергаз мрежи“ АД да бъдат изградени преносни газопроводи и АГРС, които да свържат общините Банско и Разлог с газопреносната мрежа „Булгартрансгаз“ ЕАД е предоставило следната информация относно изпълнените дейности за обект „Преносен газопровод до Банско и Разлог“, които са необходимо условие за разрешаване и стартиране на изграждането на газопровода:

- проведена е процедура за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и е издадено решение по ОВОС на министъра на околната среда и водите;

- изготвен е и съгласуван с всички заинтересовани страни подробен устройствен план — парцеларен план, одобрен с влязла в сила заповед на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството;

- изготвен е инвестиционен проект – фаза технически проект, който е съгласуван с контролните органи и заинтересовани страни;

- в границите на сервитута на газопровода са проведени издирвания на археологически обекти.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че в процес на изпълнение са дейностите, свързани с придобиване на необходимите вещни права в полза на дружеството, а именно учредяване на сервитут за всички засегнати от трасето и сервитута на газопровода имоти на териториите на община Симитли и община Разлог (над 800 бр. засегнати имота) и придобиване на собственост/право на строеж върху имоти (над 20 бр.), където е предвидено изграждане на технологични съоръжения. „Булгартрансгаз“ ЕАД заявява, че хипотезата на чл. 81, ал. 6 от ЗЕ, по отношение изграждането на газопровод до Банско и Разлог не следва да бъде прилагана. Промяната на планирания срок за реализация на проекта е обусловена от изменение, както в сроковете на проведените дейности до момента по оценка въздействието върху околната среда, изготвяне, съгласуване и одобрение на ПУП-ПП, проектиране и съгласуване на инвестиционния проект, така и от пандемичната обстановка, породена от Sars Covid-19 от пролетта на 2020 г. насам. Придобиването на вещни права, какъвто е настоящия етап на проекта нов газопровод до Банско и Разлог (вкл. издирване на собственици, изготвяне на оценки, обезщетения и т.н.) е сложен, дълъг и всеобхватен процес, със спазване на съответните законоустановени срокове по обявяване и евентуално обжалване от заинтересованите страни. В тази връзка в Десетгодишния план е актуализиран планирания срок на реализация на проекта. Отделно от това в настоящия случай са засегнати множество институции, експлоатационни дружества и лица, тъй като дължината на трасето е близо 37 км и преминава през територии с различно предназначение на земята, което допълнително усложнява финализирането на процедурите по придобиване на вещни права, като съответно удължава срока на реализация на проекта. В допълнение „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че твърдението на „Овергаз мрежи“ АД, че преносния оператор с писмо с изх. № КП-20-00-5-(1) от 12.04.2021 г. е посочил срок за изграждане на газопровода до Банско и Разлог до края на 2023 г. е некоректно. Това писмо е в отговор на подадено заявление за присъединяване на „Овергаз мрежи“ АД към газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ АД със заложи от 2021 г. количества на потребяван природен газ, като към момента на заявяване (04.02.2021г.) мрежата не е налична (не съществува), а е само планирана за изграждане. По този казус е образувано производство от страна на КЕВР по подадена жалба „Овергаз мрежи“ АД решението по което е изпълнено от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД в указания срок и пълнота, за което Комисията е информирана с писмо с изх. № БТГ КП-20-00-5-(7) от 01.12.2021 г.

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, Комисията одобрява Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа, наблюдава и контролира изпълнението му при условията и по реда на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Условията и редът, по които операторът на газопреносна мрежа разработва и представя в

КЕВР Десетгодишен план за развитие на мрежата и по които Комисията го одобрява, са регламентирани в чл. 81Г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ.

Съгласно разпоредбите на чл. 81Г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ, операторът на преносна мрежа разработва, консултира с всички заинтересовани страни и предоставя на Комисията ежегодно до 30 април десетгодишен план за развитие на преносната мрежа. При изготвянето на десетгодишния план, операторът на газопреносна мрежа се съобразява с наличната информация относно предстоящи изменения в производството, доставките, потреблението и обмена с други държави, с инвестиционните планове за регионални мрежи и мрежи на територията на Европейския съюз, както и с инвестиционните планове за съоръжения за съхранение на природен газ. В чл. 81Г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ е предвидено изискване операторът на преносна мрежа да консултира разработения Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа с всички заинтересовани страни. Проектът на План за развитие на мрежата се публикува на интернет страницата на оператора в срок до 30 дни преди внасянето му за одобрение от Комисията.

Задължението за разработване на десетгодишни планове за развитие на мрежата от операторите на газопреносни системи на територията на Европейския съюз е предвидено и в чл. 22 от Директива № 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО). Десетгодишните планове за развитие на мрежата служат за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общността план за развитие на мрежата в ЕС, който се изготвя от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG).

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. и Решение № С-6 от 05.11.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифицирано както и определено за независим преносен оператор (НПО) на газопреносната система на Р България. Нотификацията за определяне на дружеството като НПО е публикувана в бр. С 428 от 19.12.2015 г. на Официален вестник на Европейския съюз.

След проучване на представения Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2022 – 2031 г. е установено следното:

Десетгодишният план е разработен и представен в КЕВР в срока по чл. 81Г, ал. 1 от ЗЕ. Планът е одобрен с Решение по Протокол УС № 620 от 11.04.2022 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В изпълнение на изискванията на чл. 81Г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ, „Булгартрансгаз“ ЕАД е публикувало на интернет страницата си одобрения от Управителния съвет на дружеството проект на Десетгодишен план, като е обявило публична консултация на същия в периода от 11.04.2022 г. до 26.04.2022 г. В рамките на консултацията не са получени становища, предложения или коментари по Десетгодишният план за периода 2022 – 2031 г.

Десетгодишният план съдържа кратко представяне на дружеството като комбиниран газов оператор, извършващ дейности по пренос и съхранение на природен газ по национална газопреносна мрежа, газопреносна мрежа за транзитен пренос на природен газ и подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“). Направено е описание на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ и основните входно-изходни точки от газопреносната система. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона – внос и местен добив на природен газ за 2020 г. и 2021 г. в Р България, основните участници на пазара на природен газ, пазарния потенциал и перспективи за развитие и е описано потреблението на природен газ в съседните на Р България държави: Гърция, Турция, Румъния, Северна Македония и Сърбия. Представена е информация за пренесените количества природен газ в страната за периода 2012 – 2021 г., пренесените количества природен газ през транзитния газопровод за същия период по държави, както и добитите и нагнетените количества природен газ в ПГХ „Чирен“ през 2020 г. и 2021 г.

Представен е сценарий за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето на природен газ в Р България за периода 2022– 2031 г., като са разгледани:

прогноза за потреблението на природен газ за периода и пикови дневни нива на търсене; източници за задоволяване на търсенето в страната с представена прогноза за периода 2022–2026 г. и прогноза за търсене на услуги по пренос на природен газ през инфраструктурата на „Булгартрансгаз“ ЕАД за същия период.

Описани са мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ, включително оценката на риска и формулата N-1 в изпълнение на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (Регламент (ЕС) 2017/1938), която описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на природен газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително голямо търсене, настъпващ с вероятност веднъж на двадесет години. В случай на такова прекъсване, капацитетът на останалата инфраструктура трябва да бъде в състояние да доставя необходимите количества природен газ за задоволяване на търсенето в района. Изчисленията показват, че в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, капацитетът на останалата съществуваща инфраструктура е в състояние да осигури необходимите количества природен газ за задоволяване на общото търсене на територията на Р България за един ден с изключително голямо търсене на природен газ. Дружеството разполага с алтернативни маршрути за доставка на природен газ, позволяващи, независимо един от друг, да бъде напълно задоволено търсенето на природен газ в страната.

Гарантирането на сигурността на доставките на природен газ за страната ще се осъществи чрез: инвестиции в изграждане на междусистемни връзки за осигуряване на свързаност с други газопреносни мрежи и инвестиции за разширяване на ПГХ „Чирен“, както по отношение на съоръженията за добив и нагнетяване, така и на възможностите за съхраняване на по-голям обем природен газ.

Друга основна цел е осигуряване на достъп до природен газ на нови общини и на нови крайни потребители, което ще допринесе за подобряване на екологията, качеството на живот, енергийната ефективност и реализирането на икономии от по-евтино гориво чрез разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната и изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции, осигуряващи възможност за присъединяване към газопреносните мрежи на нови крайни потребители, или на газоразпределителни мрежи.

Предвид дългосрочния период на планиране на инвестициите, Планът е структуриран в 3 основни групи, в които са дефинирани конкретните обекти, график за тяхното изпълнение и очакван размер на инвестициите:

1. Инвестиции, за които вече е взето решение и които са предвидени за изпълнение през периода 2022 – 2024 г., проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение, за които е взето инвестиционно решение (Таблица № 1 и Таблица № 4);

2. Инвестиции, чието изпълнение е в зависимост от развитието на международни проекти, изпълнявани на територията на страната - инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ, обвързани с развитието на международни проекти и проекти на трети страни в периода 2022 – 2031 г. (Таблица № 2);

3. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г., за които все още не е взето окончателно инвестиционно решение, но са налице инвестиционни намерения за тяхното осъществяване през десетгодишния планов период (Таблица № 3).

Представеният Десетгодишен план има изискуемото съдържание съгласно чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 1 от НЛДЕ и включва:

I. График за изпълнение на планираните инвестиции, съдържащ:

Проекти за развитие на инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2024 г., за които е взето инвестиционно решение:

Таблица № 1

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2024 г. по окупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
I. РЕКОНСТРУКЦИИ, РЕХАБИЛИТАЦИИ И ОСНОВНИ РЕМОНТИ 2022-2024 Г.		
1. Инвестиции за Компресорни станции:		
Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец” и КС „Вълчи дол”	2024	795
КС „Вълчи дол” – ремонт КРУ 6 kV	2022	1 160
2. Инвестиции на съществуващи АГРС		
Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС, ГРС и ГИС: АГРС „Самоков” – ново външно ел. захранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. захранване, ГРС „Плевен” - собствен водоизточник за противопожарни нужди	2023-2024	113
Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС	2023-2024	625
3. ПГХ Чирен		
Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен” – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до П-ри пясъчен демпер; изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“; внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел; ремонт на подгръване на газосепаратор ГС-11-64-1600; реконструкция захранване с газ на аварийен газов агрегат; реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор	2022-2023	3 495
4. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол – КВ Преселка; Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж – КВ Дерманци – КВ Батулци – КВ Калугерово; Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца”; Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш;	2022-2023	76 079
5. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на газопровод за Гърция, ремонт на ОС „Стряма”; Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС ”Лозенец” и реконструкция на ОС ”Лозенец 1”; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица)	2022-2024	5 462
Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница; Ремонт на	2022-2023	35 491

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2024 г. по окупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“;		
II. ИНВЕСТИЦИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЕКТИ КЪМ СЪЩЕСТВУВАЩАТА ИНФРАСТРУКТУРА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА		
1. Газопреносна инфраструктура		
Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Бургас, Севлиево, Разград, Пловдив	2022 – 2023	2 846
Присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България (IGB)	2022	100
Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Чирен-Бутан“ на съществуващата газопреносна мрежа	2021-2024	1 060
АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци	2023-2024	550
2. Съхранение на природен газ		
Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ в следствие на дрениране на шлейфите на сондажите и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен“; Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част	2022 – 2024	3 808
3. Инвестиции в спомагателни мрежи		
Ново външно ел. захранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ; Складова база "Яна" - покрит склад за тръби и оборудване	2023-2024	820
Терминал за втечен природен газ до гр. Александрополис	2022-2023	30 667
III. ДОСТЪП ДО ПРИРОДЕН ГАЗ НА НОВИ ОБЩИНИ, КАКТО И НА НОВИ КРАЙНИ ПОТРЕБИТЕЛИ		
1. Инвестиции в проекти за разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната		
Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Свищов, до Панагюрище и Пирдоп	2022	21 342
Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Банско и Разлог	2023-2024	26 008
2. Инвестиции за изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции		
Изграждане на нови ГИС и АГРС –изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар	2022-2024	300

Проекти с международно значение за развитие на инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г.:

Таблица № 2

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г. по окупнени обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
I. ПРОЕКТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ДИВЕРСИФИКАЦИЯ НА		

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г. по окупирани обекти	График за изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
ИЗТОЧНИЦИТЕ И МАРШРУТИТЕ ЗА ДОСТАВКА НА ГАЗ		
1. Междусистемни газови връзки		
Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS)	2022-2023	143 197
2. Съхранение на природен газ		
Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен“	2022 - 2024	596 914

Проекти за развитие на инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г., за които предстои да бъде взето окончателно инвестиционно решение:

Таблица № 3

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2022 – 2031 г. за които не е взето инвестиционно решение	Прогнозен период на изпълнение	Очакван размер на инвестицията хил. лв. (без ДДС)
1. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.		
1.1. Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“	2022-2023	1 550
1.2. Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Ихтиман“	2022-2022	1 700
2. Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.		
2.1. Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен и Пазарджик	2022-2023	2 010
2.2. Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за захранване на потребители в източномаришкия въглищен басейн	2022-2025	32 639

II. Инвестиционна програма за периода 2022 – 2031 г., съдържаща:

Тригодишна инвестиционна програма за периода 2022 – 2031 г., включваща инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 4

Програма/Раздел	2022 г.	2023 г.	2024 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за инвестиции	229 258	114 240	40 231
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	156 171	51 705	29 013
Инфраструктура по Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г.	1 419	2 235	405
Линейна част	306	2 200	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	35	405
Комуникационни и информационни системи	1 113	0	0
Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.	142 144	27 743	27 568
Линейна част	141 604	27 446	26 401
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	50	170
Комуникационни и информационни системи	420	113	878

АГРС и ГИС	120	134	119
Съхранение на природен газ	3 408	200	200
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	0	200	200
Разширение на капацитета на ПГХ Чирен	3 408	0	0
Общи за разпределяне по видове дейности	9 200	21 527	840
Линейна част	9 200	21 467	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	60	840
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	67 422	57 365	5 218
Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.	25 116	16 855	1 566
Линейна част	25 116	16 505	66
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	0	350	1 500
Инфраструктура по Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г.	38 324	39 829	1 418
Линейна част	37 114	39 460	100
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	1 160	54	795
АГРС и ГИС	50	315	523
Съхранение на природен газ	3 419	76	0
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	3 419	76	0
Общи за разпределяне по видове дейности	563	605	2 234
Линейна част	435	555	1 500
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	128	50	734
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	5 665	5 170	6 000

Инвестиционна програма за периода 2025 – 2031 г., включваща задължителни инвестиционни дейности за осигуряване на капацитетни възможности на мрежите (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 5

Програма/Раздел	2025 г. хил. лв.	2026 г. хил. лв.	2027 г. хил. лв.	2028 г. хил. лв.	2029 г. хил. лв.	2030 г. хил. лв.	2031 г. хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за инвестиции	23 564	25 740	26 127	27 558	28 036	29 563	30 141
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	11 441	15 420	16 191	17 001	17 851	18 743	19 680
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	4623	2320	2436	2558	2686	2820	2961
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500

III. Развитие на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2022 – 2026 г.

Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД показва развитието на капацитета на газопреносната инфраструктура в резултат от реализацията на инфраструктурните проекти, както и на модернизацията и рехабилитацията на съществуващата инфраструктура и съоръжения.

Планираните дейности на дружеството в периода 2022 – 2026 г. ще осигурят необходимата инфраструктура, която да позволи приемане на потоци природен газ за пренос от и към различни региони, което ще осигури необходимия трансграничен капацитет, който позволява двупосочност на преноса на природен газ. Реалната използваемост на този капацитет и конкретните направления на потоците ще са в зависимост от развитието на газовия пазар в Европа и страната.

Развитието на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2022 – 2026 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 6

Към 1 януари, в MWh/d	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
Входен капацитет	1 393 560	1 458 816	1 466 146	1 473 479	1 480 813
Изходен капацитет	1 064 099	1 144 196	1 151 526	1 190 569	1 191 707

В периода 2022 – 2031 г. се предвижда да бъде изградена и въведена в експлоатация нова междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS), както и да бъде въведен в експлоатация терминалът за втечен природен газ край гр. Александрополис. С реализирането на плановете на дружеството газовата инфраструктура на Р България ще свързва общия европейски пазар на природен газ с пазарите в Каспийския регион, Централна Азия, Близкия Изток и Източния средиземноморски басейн. В пряка връзка с намеренията за развитие на газовата инфраструктура в региона са и разширението на съществуващото ПГХ „Чирен“, както и модернизацията и рехабилитацията на газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В резултат ще бъдат гарантирани доставките на природен газ за страната и за региона, като се създадат реални условия за диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за и през Р България. Очакваният резултат от изпълнението на Плана е значително повишаване на качеството и обема на предлаганите от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги, свързани с транспортирането и съхранението на природен газ и е в пряка връзка с превръщането на Р България в значим регионален газов център - хъб, в който се създават технически възможности за вход и изход на потоци природен газ, постъпващи от разнообразни източници и по нови маршрути.

IV. Анализ на дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2021 г.:

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР наблюдава и контролира изпълнението на Десетгодишния план.

Във връзка с изпълнението на одобреният от КЕВР Десетгодишен план за периода 2021 – 2030 г., с писмо с изх. № Е-15-45-1011 от 28.06.2022 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи информация относно изпълнение на предвидените инвестиции за 2021 г. по тригодишната инвестиционна програма (2021–2023 г.); информация за изпълнение на конкретни проекти; причини за удължаване на срока за изпълнение на конкретни проекти; информация за разлика между проекти от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г. спрямо Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.; прогнозни парични потоци на дружеството за периода 2022 – 2024 г. по години.

С писмо с вх. № Е-15-45-1011 от 08.07.2022 г. дружеството е представило изисканата информация, съгласно която:

Разпределението на вложените средства за 2021 г. в хил. лв. по видове лицензионни дейности е посочено в следващата таблица:

Таблица № 7

Разпределение на средства по лицензионни дейности за 2021 г.	Инвестиции План (хил. лв.)	Инвестиции Отчет (хил. лв.)	Изпълнение, %
ОБЩО годишна програма за Инвестиции:	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.1 Изграждане на нови обекти	(...)	(...)	(...)

I.1.1.Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. Транзитен пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.2.Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г. Пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.3.Лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. Съхранение на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.1.4.Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.2 Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	(...)	(...)	(...)
I.2.1.Лицензия № Л-214-09 от 29.11.2006 г. Транзитен пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.2.2.Лицензия № Л-214-06 от 29.11.2006 г. Пренос на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.2.3.Лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. Съхранение на природен газ	(...)	(...)	(...)
I.2.4.Общи за разпределяне по видове дейности	(...)	(...)	(...)
РАЗДЕЛ I.3 Доставка на машини и оборудване	(...)	(...)	(...)

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че неизпълнението на инвестиционната програма се дължи на създалата се обстановка в световен мащаб с COVID-19, която е възпрепятствала извършването на доставки на необходимите оборудване и материали и изпълнението на строително-монтажни дейности на обектите. Това от своя страна води до промяна в сроковете за изпълнение и съответно в усвояване на средства по обектите. През 2021 г. са реализирани и значителни по обем задачи, свързани с експлоатационната поддръжка, които са изпълнени със собствени сили от експлоатационните райони на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД заявява, че през отчетната година са налице няколко основни фактора, които оказват влияние върху изпълнението на инвестиционната програма, чието времево въздействие не може да бъде прогнозирано при съставяне на Плана, основните от които са: продължителността на дейностите за стартиране на обществени поръчки и сключването на договор са обусловени основно от прилагане на разпоредбите на Закона за обществените поръчки, устава на дружеството и вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки; подаване на жалби срещу решения за определяне на изпълнител на обществени поръчки, които въпреки че съгласно решения на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд са неоснователни, рефлексират върху планирания срок за изпълнение на обектите и респективно усвояването на средства за тяхната реализация, а така също ангажират експертен персонал на дружеството; продължителни процедури и неспазване на законовите срокове от контролните органи и заинтересовани лица и инстанции при съгласуване на разработени подробни устройствени планове, инвестиционни проекти, провеждане на процедури по Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие и получаване на съответните разрешителни документи за реализация на проектирането и строителството.

Планираните за реализация през 2021 г. проекти, по които има неусвоени инвестиции, в основната си част са с преходен характер и тяхното изпълнение, респективно инвестициите за тях ще бъдат осъществени през 2022 г. или в следващите години.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило информация за изпълнението на следните проекти, включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г. (Таблицы 1 и 3), които не са включени в Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. и за същите не е представена информация:

- КС „Ихтиман“ – учебно-практически център; Обследване състоянието и изпълнение на ремонтни работи на покривите и бетонната площадка за технологичните съоръжения в

КС „Провадия“; КС „Ихтиман“ и КС „Петрич“ – ремонт на сгради ел. проходна; Реконструкция на районното осветление на КС „Ихтиман“ и КС „Петрич“; Ремонт и супервизия при демонтаж и обратен монтаж на 4 бр. улътнения Tandem T.28 BD – “John Crane” ЕАА; Реконструкция на обвързка при КС „Странджа“ (Таблица 1; т. I, 1, 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.).

Дружеството посочва, че за обект Ремонт и супервизия при демонтаж и обратен монтаж на 4 бр. улътнения Tandem T.28 BD – “John Crane” ЕАА е отпаднала необходимостта за изпълнение при изготвяне на Актуализация № 3 към 15.07.2021 г. Останалите обекти са включени в Годишната програма за прединвестиционна подготовка (ГПИП) 2022 – 2024 г., но не са изрично посочени в Десетгодишния план 2022 – 2031 г., тъй като изпълнението им е отложено за след 2023 г.;

- Модернизация на компресорни станции чрез интегриране на 4 броя нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА) в 3 компресорни станции (Таблица 1, т. I, 1, 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.).

Дружеството посочва, че строеж „Реконструкция на Компресорна станция „Петрич“ с изграждане на един нов газотурбокомпресорен агрегат“ е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-164 от 26.02.2021 г., строеж „Реконструкция на Компресорна станция „Лозенец“ с изграждане на два нови газотурбокомпресорни агрегати“ е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-843 от 30.11.2021 г. и строеж: „Реконструкция на Компресорна станция „Ихтиман“ с изграждане на един нов газотурбокомпресорен агрегат“ е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-844 от 30.11.2021 г., издадени от Дирекция за национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство.

- Реконструкция и рехабилитация на сондажи и наземни съоръжения – 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на „Чиренската структура“; модернизация на телеметричната система на сондажите (Таблица 1, т. I, 3 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.).

Дружеството посочва, че обект „Реконструкция и рехабилитация на сондажи и наземни съоръжения – 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на „Чиренската структура“ е изпълнен като са подписани констативни протоколи от 23.04.2021 г. за окончателно приемане на докладите за извършената обработка и интерпретация на данните от извършеното сеизмично изследване. За обект „Модернизация на телеметричната система на сондажите“ е отпаднала необходимостта за изпълнение при изготвяне на Актуализация № 3 към 15.07.2021 г.

- Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД от българо-турската граница до българо-сръбската граница (Таблица 1, т. II, 1 от Плана).

Дружеството посочва, че през 2021 г. е изпълнен и въведен в експлоатация обект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“, етап: КС „Нова Провадия“ с Разрешения за ползване № СТ-05-680 от 09.09.2021 г. и № СТ-05-845 от 30.11.2021 г.

- Преоборудване на горивните системи на 6 броя ГТА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери (Таблица 3, т. 1, 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.).

Дружеството посочва, че за този обект не е било взето инвестиционно решение през 2021 г. и на по-късен етап е отпаднала необходимостта от изпълнението му, затова не е посочен в Десетгодишния план 2022-2031 г.

- Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен“ (Таблица 3, т. 3, 3.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.).

Дружеството посочва, че обектът е посочен в Таблица 2, т. 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г., като стойността му е намалена, тъй като за част от дейностите за изпълнение е взето инвестиционно решение и същите са посочени като отделни обекти в Таблица 1.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило информация за причините, които налагат удължаване на срока за изпълнение на изброените по-долу проекти спрямо посочения срок за изпълнение в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г.:

- *Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец“ и КС „Вълчи дол“* (Таблица 1, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Десетгодишния план периодът за изпълнение е променен поради отлагане във времето на част от дейностите за изпълнение на обектите във връзка с въведената извънредна епидемична обстановка.

- *КС „Вълчи дол“ – ремонт КРУ 6 kV* (Таблица 1, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Десетгодишния план периодът за изпълнение е променен, тъй като през 2021 г. е изготвен и съгласуван инвестиционен проект, но не е получено Разрешение за строеж, което е наложило част от дейностите да бъдат изпълнени през 2022 г.

- *Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС* (Таблица 1, т. I, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че обектът е с цел обезпечаване на евентуални разходи при необходимост от модернизация на съществуващи ГРС и реконструкция и основни ремонти на АГРС, т.е. всяка година се прави ревизия и се предвиждат средства при необходимост. В случая такива средства са предвидени за 2023 г. и 2024 г.

- *Присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България (IGB)* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Десетгодишния план срокът за присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България към мрежата на „Булгартрансгаз“ ЕАД е удължен поради отлагане на срока на завършване на строителството ѝ от „Ай Си Джи Би“ АД.

- *АГРС Дерманци – за газопроводно отклонение Луковит, в КВ Дерманци* (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Десетгодишния план периодът за изпълнение е променен поради отлагане изпълнението на обекта във времето.

- *Терминал за втечен природен газ до гр. Александруполис* (Таблица 1, т. II, 3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Десетгодишния план за периода 2021 – 2030 г. обектът е посочен в Таблица 1, т. II, 3, с краен срок 2022 г. Тъй като обектът е с преходен характер в Десетгодишния план за периода 2022 – 2031 г. е посочен със срок, включващ и 2023 г.

- *Междусистемна газова връзка България – Сърбия (IBS)* (Таблица 2, т. I, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че има подписано Грантово споразумение, което касае Действие № 6.8.3-0013-BG-W-M-20 „ПОИ 6.8.3. Междусистемна газова връзка България-Сърбия (IBS) - строителни работи“, отнасящо се до изпълнението на услуги, доставки и строителни работи за изграждане и въвеждане в експлоатация на IBS. Изпълнението на действието е започнало съгласно графика, но е забавено значително поради обжалването на обществената поръчка за избор на изпълнител за работен проект, доставки, строителство и въвеждане в експлоатация на IBS на българска територия. Дружеството заявява, че независимо от положените усилия, процеса по обжалване на обществената поръчка е нарушил графика на действието и е блокирал изпълнението на проекта за близо 15 месеца.

- *Изграждане на реверсивна обвързка при КС „Провадия“* (Таблица 3, т. 1., 1.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че срокът е актуализиран във връзка с необходимост от допълнителни проучвателни дейности за реализация на обекта.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило и информация за:

- *Разликата между проект Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС,*

ГРС и ГИС: АГРС „Ловеч“, АГРС „Самоков“, ГРС „Страшимирово“, ГРС „Плевен“ (Таблица 1, т. I, 2, 2.1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.) и проект Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС, ГРС и ГИС: АГРС „Самоков“ – ново външно ел. хранване, ГРС „Страшимирово“ – външно ел. хранване, ГРС „Плевен“ - собствен водоизточник за противопожарни нужди (Таблица 1, т. I, 2 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.) В случай, че това е един и същи проект е изискано да се посочат причините за удължаване на графика за изпълнение; изпълнени ли са дейностите касаещи АГРС „Ловеч“; дейностите – ново външно ел. хранване, външно ел. хранване и собствен водоизточник за противопожарни нужди били ли са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.

Дружеството посочва, че проектът е същия като в предходния Десетгодишен план, но в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. са посочени пълните наименования на отделните обекти и съответните дейности към тях, които се предвиждат да бъдат изпълнени. Предвид това дейностите „ново външно ел. хранване, външно ел. хранване и собствен водоизточник за противопожарни нужди“ са били включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г., като дейности към съответния обект. Обект АГРС „Ловеч“ е въведен в експлоатация, а останалите обекти са отложени за изпълнение във времето.

Аналогично от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискана информация за следните проекти от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г. спрямо Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021-2030 г.:

- Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен“ – намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“; внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК; ремонт на котелно помещение с подмяна на котел; ремонт на подгряване на газосепаратор ГС-11-64-1600; реконструкция хранване с газ на аварийен газов агрегат; реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор (Таблица 1, т. I, 3 от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че обект „ПГХ „Чирен“ - намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер“ не е изпълнен до края на 2021 г., тъй като предвидените дейности се изпълняват при определени режими на работа на газовото хранилище, а именно след приключване на процеса по нагнетяване на природен газ. Това е наложило част от дейностите да бъдат изпълнени през 2022 г., което обуславя наличието на обекта в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г.; обект „изграждане на „Система за контрол на технологичните параметри на 4 бр. ГМК“ – първият етап от осъществяването на обета е приключил на 12.05.2021 г. Вторият етап от осъществяването на обекта е предвиден за изпълнение през 2022 г.; обект „Внедряване на система за регулиране на производителността на 2 бр. ГМК“ – сключен е договор през 2021 г., но дейностите по обекта реално са изпълнени през 2022 г., като на 12.05.2022 г. са приключени всички дейности; обект „ПГХ „Чирен“ - ремонт на котелно помещение с подмяна на котел“, „ПГХ „Чирен“ - ремонт на подгряване на газосепаратор ГС-11-64-1600” и „Реконструкция хранване с газ на аварийен газов агрегат“ са предвидени за изпълнение през периода 2022 – 2023 г.; обект „ПГХ „Чирен“ – „Реконструкция на трифазен сепаратор като дегазатор“ е нов и е предвиден за изпълнение през 2022 г.; дейностите за изпълнение на обект „Сервиз на 8000 м.ч. на системите за регулиране на производителността на ГМК № 5 и 6“, включени в същата точка в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. са изпълнени през 2021 г., поради това не са включени в новия план.

- Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол – КВ Преселка; Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж – КВ Дерманци – КВ Батулици – КВ Калугерово; Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на

съществуващата камера при ГРС „Враца“; Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци; Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш (Таблица 1, т. I, 4. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за повишаване на стойността на инвестицията.

Дружеството посочва, че разликата в общата стойност за изпълнение на обектите посочена в Таблица 1, т. I.4. в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. и в общата стойност за изпълнение на обектите посочена в Таблица 1, т. I.4. в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. се дължи на обстоятелството, че обект „Увеличаване капацитета на газопроводно отклонение „Търговище“ е изпълнен през 2021 г., а обект „Подмяна участък ЛК Калугерово - ЛК Врачеш“ е нов и е включен в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г.

- Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на газопровод за Гърция, ремонт на ОС „Стряма“; Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец“ и реконструкция на ОС „Лозенец 1“; HDD сондаж на газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница); Укрепване на речния бряг на река Струма при ПК 840+300 (с. Крушица) (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за повишаване на стойността на инвестицията.

Дружеството посочва, че разликата в общата стойност за изпълнение на обектите посочена в Таблица 1, т. I.5.1. в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. и в общата стойност за изпълнение на обектите посочена в Таблица 1, т. I.5.1. в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. се дължи на обстоятелството, че обектите „Обвръзка за работа в реверсивен режим на ТГ1 при КС „Лозенец“ и реконструкция на ОС „Лозенец 1“, „HDD сондаж на Транзитния газопровод за Гърция при преминаването му през р. Струма при ПК 1203-1205 (с. Тополница) и при ПК+812 (с. Сливница)“ и „Укрепване на речния бряг на р. Струма при ПК 840+300 (с. Крушица)“ са нови и са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г.

- Ремонт на газопровод Ду 1000 за Република Турция в участъци между КС „Странджа“ и българо - турската граница; Ремонт на газопровод Ду1000 за Р. Гърция и Р. Северна Македония в участък между ЛК „Яворово“ и ЛК „Горно Белево“ (Таблица 1, т. I, 5. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за повишаване на стойността на инвестицията.

Дружеството посочва, че при подготовка на ГПИП 2022-2024 г. са направени нови изчисления за обектите, за които не е имало сключен договор към момента, като е взета предвид инфлацията и повишаването на цените през 2021 г.

- Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Бургас, Севлиево, Разград, Пловдив (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че разликата в общите стойности за изпълнение на горепосочените обекти посочени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. и в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. се дължи на обстоятелството, че обектите за изграждане на пускови и приемни камери за Севлиево, Разград и Пловдив са нови и са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г.

- Газопровод от ПГХ „Чирен“ до КВ „Чирен-Бутан“ на съществуващата газопреносна мрежа (Таблица 1, т. II, 1. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.). Изискано е от дружеството да посочи причините за повишаване на стойността на инвестицията.

Дружеството посочва, че обектът е преходен и е в пряка зависимост от концепцията за разширение капацитета на ПГХ „Чирен“ и в тази връзка при актуализация на ГПИП за 2021 г.

средствата свързани с изработване на инвестиционния проект са планирани за 2022 – 2023 г., като е направена актуализация на цената предвид инфлацията и повишаването на цените през 2021 г.

- *Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ вследствие на дрениране на шлейфите на сондажите и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен“; Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част* (Таблица 1, т. II, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството заявява, че разликата в общите стойности за изпълнение на горепосочените обекти посочени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. и в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. се дължи на обстоятелството, че част от обектите са изпълнени през 2021 г.

- *Ново външно ел. хранване и трафопост на Административна сграда на ЦУ; Складова база „Яна“ - покрит склад за тръби и оборудване* (Таблица 1, т. II, 3. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че в Таблица 1 в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. тези обекти не са посочени, тъй като са посочени инвестиции за съществуващите обекти от мрежата, за които е взето решение и които са предвидени за изпълнение през съответния период.

- *Изграждане на нови ГИС и АГРС – изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар* (Таблица 1, т. III, 2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството заявява, че разликата в общите стойности за изпълнение на горепосочените обекти посочени в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2021 – 2030 г. и в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022 – 2031 г. се дължи на обстоятелството, че обект „КВ и АГРС- Игнатиево“ е въведен в експлоатация през 2021 г.

- *Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на инфраструктура, подходяща за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива, за хранване на потребители в източномаришкия възлищен басейн* (Таблица 3, т. 2., 2.2. от Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г.).

Дружеството посочва, че обектът е включен в проект за одобрение от Националния план за възстановяване и устойчивост и по тази причина при изготвяне на ГПИП 2022 – 2024 г. е предвидено само финансирането, което ще трябва да бъде осигурено от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

VII. Финансово-икономическо състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2020 – 2021 г.

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2020 – 2021 г. е разгледано и анализирано въз основа на представените от дружеството годишни финансови отчети, като данните за 2021 г. са съпоставени с данните за 2020 г.

1. Анализ и динамика на структурата на приходите.

Основните приходи на дружеството са от лицензионните дейности „пренос на природен газ“ по газопреносните мрежи до страната, до трети страни, „съхранение на природен газ“, както и от дейността балансиране. Съгласно Правилата за балансиране на пазара на природен газ „Булгартрансгаз“ ЕАД извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, като купува и продава природен газ за балансиране с цел покриване на индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. Дружеството реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Р България.

Общата структура на приходите включва нетни приходи от продажби и финансови приходи. Общият размер на реализираните приходи от дружеството за 2021 г. възлиза на 618 410 хил. лв., като е отчетено увеличение спрямо 2020 г. от 42,32% или с 183 884 хил. лв.

Сравнението на приходите на дружеството за 2020 г. и 2021 г. е представено в следващата таблица:

Таблица № 8

Показатели	2020 г.	2021 г.	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	в %
Приходи от пренос на природен газ до границите на съседни държави	272 299	345 540	26,90%
Приходи от пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната	73 351	113 779	55,12%
Приходи от съхранение на природен газ	6491	14 520	123,69%
Приходи от балансиране	17 918	63 836	256,27%
Други приходи от дейността, в т.ч.:	23 585	44 925	90,48%
приходи от финансиране	5712	5913	3,52%
Нетни приходи от продажби	393 644	582 600	48,00%
Финансови приходи	40 882	35 810	-12,41%
Общо приходи	434 526	618 410	42,32%

Нетните приходи от продажби включват приходи от: пренос на природен газ до клиенти в страната, пренос на природен газ до трети страни, съхранение на природен газ, балансиране и други приходи (включващи и приходи от природен газ за технологични нужди). В общата структура на приходите от продажби с най-голям относителен дял от 59,31% през 2021 г. имат приходите от пренос на природен газ до границите на съседни държави, възлизащи на 345 540 хил. лв. Увеличението на тези приходи е с 26,90% спрямо 2020 г. Относителният дял на приходите от съхранение на природен газ през 2021 г. е 2,49% от нетните приходи от продажби, като тези приходи са в размер на 14 520 хил. лв., или увеличение с 123,69% спрямо отчетените през 2020 г. Другите приходи от дейността, които представляват 7,71% от нетните приходи от продажби, са с 21 340 хил. лв. или 90,48% повече от реализираните през 2020 г. Увеличението се дължи основно на отчетените приходи от непарично възнаграждение под формата на безвъзмезден газ, който се използва основно за гориво на компресорните станции по газопроводната система за пренос до границите с трети страни и не носи реален приход на дружеството. В общия обем приходи от дейността на дружеството са включени и финансовите приходи, които намаляват с 12,41% спрямо отчетените през 2020 г. или с 5072 хил. лв. Намалението се дължи на по-ниските приходи от лихви през 2021 г. Приходите от валутни курсови разлики не представляват реален паричен разход, а счетоводно записване на изменението на стойността на наличните парични средства във валута, което е в резултат на промяна на курса на долара. Преизчислението се извършва в края на всеки месец, с цел коректно представяне на левовата равностойност на валутните средства.

2. Анализ и динамика на структурата на разходите

Структурата на общите разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД съдържа оперативни, в т.ч. и разходи по икономически елементи, други и финансови разходи. Оперативните разходи включват: технологични разходи за пренос на природен газ до изходни точки на територията

на страната и до границите със съседни държави, технологични разходи за съхранение на природен газ и разходи по икономически елементи.

Сравнението на разходите на дружеството за 2020 г. и 2021 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 9

Показатели	2020 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.	Изменение в %
Технологични разходи	27 712	60 402	117,96%
за пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната	7099	10346	45,74%
за пренос на природен газ до границите със съседни държави	18 039	47 850	165,26%
за съхранение на природен газ	2574	2206	-14,30%
Разходи по икономически елементи в т.ч.:	237 086	304 052	28,25%
<i>Разходи за материали</i>	4681	6074	29,76%
<i>Разходи за външни услуги</i>	12 139	12 285	1,20%
<i>Разходи за амортизации</i>	107 942	181 445	68,09%
Разходи за възнаграждения на наети лица	63 485	65 133	2,60%
<i>Разходи за социално осигуряване</i>	8354	8157	-2,36%
<i>Други разходи и обезценки</i>	40 485	30958	-23,53%
Оперативни разходи	264 798	364 454	37,63%
Разходи в т. ч.: промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство, себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки	13 064	44715	242,28%
Финансови разходи	76 044	52 819	-30,54%
Общо разходи	353 906	461 988	30,54%

Общо разходите през 2021 г. са се увеличили с 108 082 хил. лв. спрямо 2020 г. или с 30,54%, а именно от 353 906 хил. лв. през 2020 г. на 461 988 хил. лв. през 2021 г. Оперативните разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2021 г. са с 99 656 хил. лв. или с 37,63% по-високи в сравнение с отчетените през 2020 г.

Технологичните разходи са в размер на 60 402 хил. лв. за 2021 г. или увеличение с 32 690 хил. лв. спрямо 2020 г. Технологичните разходи за пренос на природен газ до изходни точки на територията на страната са се увеличили от 7099 хил. лв. за 2020 г. на 10 346 хил. лв. за 2021 г. или с 45,74%. Технологичните разходи за съхранение са в размер на 2206 хил. лв. и са по-ниски спрямо 2020 г. с 368 хил. лв. или -14,30%.

Разходите по икономически елементи за 2021 г. са по-високи с 66 966 хил. лв. спрямо 237 086 хил. лв. за 2020 г. Увеличението от 28,25% се дължи на направените по-високи разходи за амортизации, материали, персонал и външни услуги.

Отчетени са по-високи разходи за фонд „Сигурност на енергийната система“ с 6085 хил. лв. през 2021 г. Финансовите разходи през 2021 г. намаляват с спрямо 2020 г. с 23 225 хил. лв., което се дължи основно на отчетените по-ниски разходи за валутни курсови разлики. От друга страна са отчетени по-високи разходи за лихви, които са в размер на 1838 хил. лв. за 2020 г. и нарастват до 39 110 хил. лв. през 2021 г., като 22 348 хил. лв. са лихвени плащания по договори за банкови заеми.

От извършения анализ на приходите и разходите е видно, че приходите от лицензионните дейности покриват извършените от „Булгартрансгаз“ ЕАД разходи.

Анализ на активите, пасивите и собствения капитал

Таблица № 10

Показатели	2020 г. (хил. лв.)	2021 г. (хил. лв.)	Изменение, %
Нетекущи активи	4 546 870	5 719 950	25,80 %
Текущи активи	533 364	732 686	37,37%
Общо активи	5080234	6452636	27,01%
Собствен капитал и резерви	2508593	3561607	41,98%
Нетекущи пасиви	2154057	2117870	-1,68%
Текущи пасиви	417584	773159	85,15%
Общо собствен капитал и пасиви	5080234	6452636	27,01%

Към края на 2021 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава общо активи в размер на 6 452 636 хил. лв., като стойността им се е увеличила с 1 372 402 хил. лв. или с 27,01% спрямо 2020 г. Нетекущите активи представляват 88,65% от общата стойност на активите на дружеството. Стойността на нетекущите активи е в размер на 5 719 950 хил. лв. за 2021 г. и се е увеличила с 25,80% спрямо стойността им към края на 2020 г. Увеличението на нетекущите активи се дължи основно на по-голямата стойност на имоти, машини и съоръжения. Най-голям дял в нетекущите активи (88,12%) имат имоти, машини и съоръжения, които са се увеличили с 25,25% в сравнение с 2020 г. или с 1 146 271 хил. лв.

През 2021 г. са въведени в експлоатация следните съществени активи: компресорна станция „Нова Провадия“ на стойност 174 945 хил. лв.; разширение на газопреносната инфраструктура паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница, линейна част на стойност 82 324 хил. лв.; реконструкция на компресорна станция „Лозенец“ с изграждане на два нови газотурбокомпресорни агрегати на стойност 76 493 хил. лв.; подмяна на северен (магистрален) газопровод в участъка „ОС Беглеж“ - КВ „Дерманци“ - КВ „Батулци“ - КВ „Калугерово“ етап 2 „Преносен газопровод от КВ „Дерманци“ до КВ „Батулци“ на стойност 36 473 хил. лв.; Реконструкция на компресорна станция „Ихтиман“ с изграждане на един нов газотурбокомпресорен агрегат на стойност 35 763 хил. лв.; Реконструкция на компресорна станция „Петрич“ с изграждане на един нов газотурбокомпресорен агрегат на стойност 35 470 хил. лв.; преносен (магистрален) газопровод в участъка „ОС Беглеж“ - КВ „Дерманци“ - КВ „Батулци“ - КВ „Калугерово“ - етап 3 „Преносен газопровод от КВ „Батулци“ до КВ „Калугерово“ на стойност 22 243 хил. лв.; Газопроводно отклонение „Търговище“ - N250, PN 5.4 Мра - преносен газопровод - линейна част и кранов възел (КВ) и станция за очистване на газа (СОГ) пускова станция и КВ и СОГ приемна станция на стойност 11 137 хил. лв.; магистрални и локални оптични кабели - северна магистрала от възлова точка при обслужваем усилвателен пункт „Полски Сеновец“ - междинна точка от трасето при кранов възел „Миладиновци“ до възлова точка АГРС „Търговище“ на стойност 4 956 хил. лв.; ПГХ „Чирен“ - подмяна на тръби на открит цикъл на газомотокомпресорите на стойност 1 648 хил. лв. Компресорна станция „Полски Сеновец“ - основен ремонт на машинна зала към „Компресорен цех“ на стойност 1 465 хил. лв.

Регистрираният капитал на „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 1 414 786 хил. лв. за 2021 г. и е увеличен спрямо стойността му през 2020 г. когато той е в размер на 1 225 519 хил. лв. Собственият капитал на дружеството е в размер на 3 561 607 хил. лв. и се е увеличил с 1 053 014 хил. лв. (41,98%) спрямо отчетения през 2020 г., в резултат от увеличение на преоценъчния резерв. Преоценъчният резерв към 31.12.2021 г. възлиза на 1 851 490 хил. лв. спрямо 910 705 хил. лв. за 2020 г. Съгласно политиката на дружеството, той се разпределя към неразпределената печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв. Отписването на преоценъчен резерв в неразпределена печалба за 2021 г. е в размер на 51 609 хил. лв., а през 2020 г. е в размер на 54 985 152 хил. лв. В края на 2021 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е изплатил дивидент към едноличния собственик на капитала БЕХ

ЕАД за 2019 г. и 2020 г. в размер на 79 601 хил. лв., от които 16 000 хил. лв. са изплатени със собствени средства, а останалите 63 601 хил. лв. са съгласно сключен договор за кредит. Дружеството също така е изплатило лихви за дивидент в размер на 262 хил. лв.

Нетекущите пасиви намаляват от 2 154 057 хил. лв. за 2020 г. на 2 117 870 хил. лв. за 2021 г. или с 1,68%, което е в резултат от по-ниската стойност на търговските и други задължения. Основна част от търговските задължения на дружеството към 31.12.2021 г. са свързани с изпълнените дейности по обект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“ – етап линейна част с дължина 474 км., дължими към Обединение „Консорциум Аркад“, съгласно договор от 18.09.2019 г. и получено авансово плащане по сключен договор за резервиране на капацитет от ООО „Газпром экспорт“ за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2023 г. Авансовото плащане на дължими суми по този договор е включено в „търговски и други задължения“. Сумата на авансовото плащане е в размер на 683 302 760,39 лв., като „Булгартрансгаз“ ЕАД е класифицирало дългосрочна и краткосрочна част на това плащане.

Към 31.12.2021 г. дългосрочните задължения към кредитни институции са в размер на 1 063 559 хил. лв. През 2021 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило кредити за инвестиционни разходи от няколко финансови институции. Кредитите са обезпечени с парични средства под формата на депозити в размер до 20% от усвоената и непогасена част от кредита. Нетекущите задължения към свързани лица намаляват от 341 хил. лв. за 2020 г. на 148 хил. лв. за 2021 г.

Текущите пасиви се увеличават от 417 584 хил. лв. през 2020 г. на 773 159 хил. лв. за 2021 г. Краткосрочните заеми се увеличават от 136 191 хил. лв. за 2020 г. на 225 950 хил. лв. през 2021 г. През 2020 г. и 2021 г. дружеството е сключило договори за банкови заеми в общ размер 200 000 хил. евро от 4 банкови институции срещу обезпечение – депозити в щатски долари за срок от 6 месеца, с опция за удължаване още 6 месеца. Главниците по заемите се плащат в края на срока на договорите, а лихвите се плащат всеки месец. Средствата са предназначени за покриване на инвестиционни разходи на дружеството във връзка с реализацията на проекта „Балкански поток“ на територията на страната. През м. октомври 2020 г. заемите са погасени. Увеличават се задълженията към свързани лица от 14 745 хил. лв. за 2020 г. на 27 941 хил. лв. за 2021 г.

От отчетените парични потоци за 2020 г. и 2021 г. е видно, че в края на всяка една година паричните наличности са с положителни стойности.

Сравнението на финансовите показатели за 2020 г. и 2021 г. показва следното:

Коефициентът на обща ликвидност от 1,31 за 2020 г. намалява на 0,95 за 2021 г., и показва колко лева от краткотрайните активи се падат на един лев текущо задължение, и че дружеството притежава достатъчно оборотни средства за погасяване на текущи задължения. *Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал* е 0,55 за 2020 г. спрямо 0,62 за 2021 г. и показва, че дружеството може да е имало затруднение при инвестиции в нови дълготрайни активи. *Коефициентът на финансова автономност* от 0,98 за 2020 г. се увеличава на 1,23 за 2021 г. и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойностите на коефициента близо до и над единица показват добра финансова автономност. *Коефициентът на финансова задлъжнялост* от 1,03 за 2020 г. намалява на 0,81 през 2021 г. и показва степента на зависимост на дружеството от своите кредитори за покриване на задълженията си. Стойността на коефициента определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал. Към 31.12.2021 г. са отчетени 0,81 лв. задължения на 1 лв. собствен капитал.

Сравнението на финансовите резултати за 2020 г. и 2021 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 11

Финансови показатели	2020 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.	Изменение в %
----------------------	---------------------	---------------------	------------------

ЕБИТДА - печалба преди лихви, данъци и амортизации	223 724	354 876	58,62%
ЕБИТ - печалба преди лихви и данъци	115 782	173 431	49,79%
ЕВТ - печалба преди данъци	80 620	156 422	94,02
Нетна печалба за периода	72 478	140 701	51,51%

С писмо с изх. № Е-15-45-1011 от 28.06.2022 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи прогнозни парични потоци за периода 2022 – 2024 г. по години. С писмо с вх. № Е-15-45-1011 от 08.07.2022 г. дружеството е представило прогнозни парични потоци за периода 2022 – 2024 г. Паричните потоци обхващат всички парични постъпления и плащания през съответната година от три групи дейности на дружеството – оперативна (основна), инвестиционна и финансова. Паричните постъпления от основната дейност са: от пренос на природен газ до трети страни, от договори във връзка с процедурата Open Season, от пренос на природен газ, от съхранение на природен газ и други. Плащанията за основната дейност са свързани с търговски контрагенти, към персонал и осигурителни институции. По отношение на инвестиционната дейност постъпленията ще бъдат от получени/възстановени финансираня за нетекущи активи, получени лихви от обезпечения и депозит, от предоставени парични средства като обезпечения по кредити и гаранции, а предвидените плащания са свързани с: придобиване на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи, предсрочно погасяване на средства за линейна част и компресорни станции, инвестиции в LNG терминал, главници по договори с разсрочено плащане и др. По отношение на финансовата дейност постъпленията са свързани с получени кредити, а плащанията са за лихви, главници по кредити, погасяване на кредити, дивиденди и други финансови разходи. В края на всяка една година от периода 2022 – 2024 г. прогнозираните парични наличности са с положителни стойности.

За периода 2022 – 2024 г., включващ инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение, нетните парични потоци на „Булгартрансгаз“ ЕАД се изменят, както следва: *от оперативната дейност*: (...) хил. лв. за 2022 г., (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2023 г.; *от инвестиционната дейност*: (...) хил. лв. за 2022 г., (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2024 г.; *от финансовата дейност* (...) хил. лв. за 2022 г., - (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2024 г.

Нетното изменение на паричните средства и паричните еквиваленти е (...) хил. лв. за 2022 г., (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2024 г.

Парите и паричните еквиваленти в началото на периода са, както следва: (...) хил. лв. за 2022 г., (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2024 г. Парите и паричните еквиваленти в края на периода с включени обезпечения са, както следва: (...) хил. лв. за 2022 г., (...) хил. лв. за 2023 г. и (...) хил. лв. за 2024 г. *Очакваните парични потоци за периода 2022 – 2024 г. показват, че дружеството ще може да обслужва плащанията по договорите за кредити и да изпълнява лицензионните си задължения.*

VIII. Предоставена от „Булгартрансгаз“ ЕАД информация във връзка с одобряване на десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г., която представлява търговска тайна

С писмо с вх. Е-15-45-1011 от 01.09.2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД информира Комисията, че в писмо с изх. № БТГ-24-00-949 (4) от 07.07.2022 г. и приложенията към него, които дружеството е изпратило до КЕВР във връзка с одобряване на Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2022-2031 г., се съдържа търговска тайна на „Булгартрансгаз“ ЕАД, както следва:

- Таблица към т. 1 с информация относно инвестициите на „Булгартрансгаз“ ЕАД през 2021 г.;
- Прогнозни парични потоци за периода 2022-2024 г.;
- Одобрена ГПИП за периода 2022-2024 г., включваща програма за прединвестиционна подготовка 2022-2026 г. и Бизнес-програма 2022-2024 г.

Горепосочените документи и информация се считат за търговска тайна от „Булгартрансгаз“ ЕАД предвид факта, че съдържат чувствителна информация за стопанската дейност на дружеството, която не е публично известна, чието запазване в тайна е в интерес на „Булгартрансгаз“ ЕАД и чието разкриване може да доведе до икономическо предимство на заинтересовани страни.

Съгласно чл. 18 от ЗЕ председателят на Комисията, нейните членове и служителите на нейната администрация, са длъжни да не разгласяват информация, обявена за търговска тайна от заявителите и лицензиантите, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, или до застрашаване на търговския интерес на трети лица.

С оглед гореизложеното, искането за заличаване на търговска тайна е основателно, като при публикуването на доклада следва да бъде заличена посочената информация.

На основание чл. 81г, ал. 3 от ЗЕ и чл. 113 от НЛДЕ КЕВР провежда консултации с настоящи или потенциални ползватели на мрежата относно Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа по открит и прозрачен начин, като организира обществено обсъждане на Плана. На заинтересованите лица се дава срок за представяне на становища и предложения, който не може да е по-кратък от 14 дни. След обществено обсъждане с настоящи или потенциални ползватели на мрежата Комисията извършва проучване дали Десетгодишният план за развитие на преносната мрежа обхваща всички нужди от инвестиции, установени в процеса на консултации и дали той е в съответствие с десетгодишните планове за развитие на мрежите в Европейския съюз.

Съгласно чл. 14 от ЗЕ Комисията провежда процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица по въпроси от обществена значимост за развитие на енергийния сектор, какъвто е Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2022 – 2031 г. В тази връзка следва да бъде проведено обществено обсъждане на доклада и на заинтересованите лица да бъде предоставен срок за изразяване на становища и предложения по доклада не по-кратък от 14 дни.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2022 – 2031 г, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;**
- 3. Да покани, чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, за участие в общественото обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2022 – 2031 г., заинтересовани лица – настоящи или бъдещи ползватели на мрежата;**
- 4. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2022– 2031 г.;**
- 5. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон търговска информация да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.**